

การทดลองร่วมกับเกษตรกรในการดำเนินธุรกิจการผลิตเปิดลูกผสมคุณภาพดีเชิงการค้าระดับชุมชน ภายใต้โครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทบวงมหาวิทยาลัย ปี 2544-45 วัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้และผลการวิจัยสู่เกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จ.ขอนแก่น จำนวน 3 ตำบลๆ ละ 3 หมู่บ้าน รวมทั้งหมด 9 ชุมชน เป็นศูนย์ทดลองสาธิตการเลี้ยงเปิดลูกผสมทางการค้า 2 ชนิด คือ เปิดลูกผสมเชอร์รี่ x ปักกิ่ง และเปิดบัวฉาย (เปิดเทศ x ปักกิ่ง) เลี้ยงด้วยอาหาร 3 แบบ คือ อาหารผสมสำเร็จรูป (mesh feed) อาหารอัดเม็ดสำเร็จรูป (pellet) และหัวอาหารผสมวัตถุดิบในท้องถิ่น มีฝูงเปิด 3 ขนาด คือ ฝูงขนาดใหญ่ (100 ตัว/ครัวเรือน) ฝูงขนาดกลาง (50 ตัว/ครัวเรือน) และฝูงขนาดเล็ก (25 ตัว/ครัวเรือน) ระยะเวลาการเลี้ยงช่วงอายุเปิด 0-8 สัปดาห์ พบว่า เปิดลูกผสมปักกิ่ง x เชอร์รี่ และเปิดบัวฉาย มีน้ำหนักตัวเฉลี่ย 3,043.84 และ 3,340.12 กรัม/ตัว ตามลำดับ เปิดลูกผสมทางการค้าที่กินอาหารผสมสำเร็จรูป อาหารอัดเม็ดสำเร็จรูป และหัวอาหารผสมวัตถุดิบในท้องถิ่น มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 52.87 54.81 และ 58.91 กรัม/ตัว/วัน ตามลำดับ ฝูงเปิดขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีต้นทุนค่าอาหารเฉลี่ย 21.10, 26.84 และ 29.13 บาท/น้ำหนักเปิด 1 กิโลกรัม ตามลำดับ

การทดลองในฟาร์มสัตว์ปีก มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อศึกษารูปแบบของอาหารที่มีต่อสมรรถนะการผลิตและคุณภาพซากของเปิดลูกผสมทางการค้า ใช้เปิดลูกผสมเชอร์รี่ x เชอร์รี่ คณะเพศ จำนวน 96 ตัว วางแผนการทดลองแบบสุ่มตลอด (Completely Randomized Design : CRD) มีอาหาร 3 รูปแบบ (treatments) จำนวน 4 ซ้ำ (replication) รวม 12 คอก (experimental units) แต่ละคอกเลี้ยงเปิด 8 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยงช่วงอายุเปิด 0-10 สัปดาห์ เปิดลูกผสมทางการค้าที่กินอาหารผสมสำเร็จรูป อาหารอัดเม็ดสำเร็จรูป และหัวอาหารผสมวัตถุดิบในท้องถิ่น มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 34.48 34.61 และ 33.67 กรัม/ตัว/วัน ตามลำดับ ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญ ($P>0.05$) ปริมาณอาหารที่กินมีค่าเฉลี่ย 128.68 107.95 และ 136.15 กรัม/ตัว/วัน ตามลำดับ ความแตกต่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) อัตราการเปลี่ยนอาหาร (Feed Conversion Ratio) มีค่าเฉลี่ย 3.75 3.17 และ 4.05 ตามลำดับ ความแตกต่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) และต้นทุนค่าอาหารต่อน้ำหนักเปิด 1 กิโลกรัม มีค่าเฉลี่ย 30.98, 32.97 และ 42.36 บาท ตามลำดับ ความแตกต่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) อาหารอัดเม็ดสำเร็จรูปมีผลต่ออัตราการเปลี่ยนอาหารดีที่สุด หัวอาหารผสมวัตถุดิบในท้องถิ่นมีผลต่อปริมาณอาหารที่เปิดกินมากที่สุด และอาหารผสมสำเร็จรูปมีผลต่อต้นทุนค่าอาหารต่ำสุด คุณภาพซากของเปิดลูกผสมทางการค้าที่เลี้ยงด้วยอาหาร 3 รูปแบบ แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($P>0.05$)

An experiment was conducted along with farmers to produce hybrid duck for commercial used. The project grant was supported under the Research and Extension Project Ministry of University Affair 2001 to 2002. The objective of the Project was to extend the results of the research to the farmers in Muang District Khon Kaen province in 3 villages in 3 Tambons (9 community centers). Each community was selected to be the center for the extension of the hybrid duck production for local commercial use. Pekin x Cherry and Poichai (Muscovy Duck x Pekin) crossbred ducks were raised with 3 feed stuffs (mesh feed, M; pellet feed, P; and mixture of local feed ingredient and concentrate feed, L). Three levels of duck farm were organized (large farm 100 ducks/family; medium farm 50 ducks/family; and small farm 25 ducks/family) in each center. The results showed that Pekin x Cherry crossbred and Poichai ducks had the average body weight at 8 weeks of 3,043.84 and 3,340.12 gm, respectively. Commercial crossbred fed with M feed, P feed and L feed had the average daily gain of 52.87, 54.81, and 58.91 g/bird/day, respectively. The total cost of duck production in large farm, medium farm and small farm were 21.10, 26.84 and 29.13 Bahts/1 kg of body weight gain, respectively. The experiment was also conducted at the Poultry Division of the Department of Animal Science Khon Kaen University, to determine the efficiency and carcass of the commercial crossbred duck. Ninety six Pekin x Cherry (both male and female) ducks were randomly allotted for 4 treatments and 3 replications units (12 experimental units with 8 ducks in each unit) of the Completely Randomized Design. The ducks were fed with M, P and L feed like the villages trial from 0 to 10 weeks. Ducks fed M, P and L feed had the average daily gain of 34.48, 34.61 and 33.67 g/bird/day, respectively. There was not significantly difference among any treatments ($P>0.05$). Feed intake of ducks fed M, P and L feed were 128.68, 107.95, 136.15 g/bird/day ($P<0.05$), respectively. Feed per gain ratio (3.75, 3.17 and 4.05, respectively) were also difference ($P<0.05$) in those three groups. Total feed cost per 1 kg of gain were also difference ($P<0.05$) and ducks fed M, P and L feed were 30.98, 30.98 and 42.36 Bahts, respectively. Ducks fed P feed had the best feed conversion ratio compared to other treatments. Ducks fed L feed had the highest feed intake while ducks fed M feed had the lowest feed cost. Carcass quality was similar ($P<0.05$) among all three treatments.